

**Česká zemědělská univerzita v Praze**

**Institut vzdělávání a poradenství**

**Katedra pedagogiky**



**Česká zemědělská  
univerzita v Praze**

**Učební pomůcky ve výuce odborných předmětů**

**Bakalářská práce**

**Autor: Barbora Brabencová**

**Vedoucí práce: Ing. Karel Němejc, Ph.D.**

**2024**

## Zadávací list



## ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma:

Učební pomůcky ve výuce odborných předmětů

vypracovala samostatně a citovala jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použila a které jsem rovněž uvedla na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědoma, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědoma, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V ..... dne .....

.....  
(podpis autora práce)

## **PODĚKOVÁNÍ**

Touto cestou bych ráda poděkovala Ing. Karlu Němejcovi, PhD. za vedení a pomoc během tvorby této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat všem, kteří mi byli nápomocni při realizaci mé práce.

## **Abstrakt**

Předložená bakalářská práce se zabývá učebními pomůckami ve výuce odborných předmětů, s důrazem na obor kadeřnice/kadeřník. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část seznamuje s definicemi učebních pomůcek, jejich rolích a rozdělení ve výuce, dále představuje didaktickou techniku ve výuce a vzdělávací technologie a její vliv na výuku odborných předmětů. Dále se definuje účelová zařízení odborných škol, aj. Praktická část bakalářské práce se zabývá odborným kadeřnickým výcvikem, charakteristikou výuky kadeřnických dovedností, přehledu a rolí pomůcek v odborném výcviku nebo financování učebních pomůcek, možnosti sponzorství a v neposlední řadě vyučováním, s využitím učebních pomůcek a jejich přínosu ve vzdělávacím procesu pro budoucí kadeřníky. V této části práce, se díky dotazníkovému šetření, mapuje důležitost materiálně didaktických pomůcek, jejich dostatečné množství, různorodost, časté používání nebo neaktuálnost či zastaralost materiálně didaktických pomůcek na odborném výcviku v oboru kadeřník. Dotazníkové šetření bylo předloženo jak učitelům odborného výcviku, tak žákům studujících tento obor. Po vyhodnocení výsledků bylo potvrzeno, že učební pomůcky jsou klíčové pro porozumění a efektivní výuku v daném oboru.

## **Klíčová slova**

Materiálně didaktické prostředky, učební pomůcky, odborný výcvik, kadeřnické dovednosti, názornost

## **Abstract**

The submitted bachelor thesis dealt with teaching aids in the teaching of vocational subjects, with emphasis on the field of hairdresser/hairdresser. The thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part introduces the definitions of teaching aids, their roles and distribution in teaching, as well as didactic technology in teaching and educational technology and its influence on the teaching of vocational subjects. It also defines special-purpose equipment of vocational schools, etc. The practical part of the bachelor's thesis deals with vocational hairdressing training, the characteristics of teaching hairdressing skills, the overview and roles of teaching aids in vocational training or financing of teaching aids, the possibility of sponsorship and last but not least teaching, with the use of teaching aids and their contribution in the educational process for future hairdressers. In this part of the thesis, thanks to a questionnaire survey, the importance of material didactic aids, their sufficiency, variety, frequent use or the outdatedness or obsolescence of material didactic aids in vocational training in hairdressing is mapped. The questionnaire survey was submitted to both vocational training teachers and students studying this field. After evaluating the results, it was confirmed that teaching aids are crucial for understanding and effective teaching in the field.

## **Keywords**

Material didactic means, teaching aids, vocational training, hairdressing skills, demonstrative teaching (Illustrativeness)

## OBSAH

1	ÚVOD.....	10
TEORETICKÁ VÝCHODISKA		
2	CÍL A METODIKA .....	11
3	DIDAKTIKA A DIDAKTICKÉ PROSTŘEDKY VE VÝUCE.....	12
	3.1 Definice učebních pomůcek a jejich role ve výuce .....	14
4	DIDAKTICKÁ TECHNIKA VE VÝUCE .....	17
	4.1 Vývoj vzdělávacích technologií a jejich vliv na výuku odborných předmětů .....	18
	4.2 Výhody a výzvy spojené s využíváním technologií ve výuce.....	19
5	ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ ODBORNÝCH ŠKOL.....	22
6	FINANCOVÁNÍ A DOSTUPNOST UČEBNÍCH POMŮCEK VE ŠKOLÁCH .....	24
	6.1 Financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu .....	24
	6.2 Inspirace k pořízení digitálních učebních pomůcek.....	28
PRAKTICKÁ ČÁST		
7	ODBORNÝ KADEŘNICKÝ VÝCVIK .....	30
	7.1 Charakteristika výuky kadeřnických dovedností .....	31
	7.2 Role učebních pomůcek a technologií v kadeřnickém výcviku....	32
	7.2.1 Vizualizace a konkrétní příklady .....	34
	7.2.2 Zlepšení paměti a zapamatování si informací .....	34
	7.2.3 Rozvoj praktických dovedností .....	34
	7.2.4 Zvýšení motivace.....	34
	7.2.5 Podpora různorodých učebních stylů.....	34



7.2.6	Praktická aplikace teorie.....	35
8	PŘEHLED UČEBNÍCH POMŮCEK V KADEŘNICKÉM VÝCVIKU .....	36
8.1	Kategorie učebních pomůcek.....	36
8.1.1	Přístroje .....	37
8.1.2	Nářadí.....	37
8.1.3	Materiál.....	37
8.1.4	Pomůcky-ochranné prádlo .....	38
9	VLASTNÍ ŠETŘENÍ .....	39
9.1	Charakteristika místa šetření.....	39
9.1.1	Dotazníkové šetření – otázky pro učitele Odborného výcviku .....	40
9.1.2	Dotazníkové šetření – otázky pro studenty oboru kadeřník .....	41
9.2	Realizace dotazníkového šetření .....	41
9.3	Shrnutí výsledků dotazníkového šetření.....	41
9.3.1	Shrnutí dotazníkového šetření od učitelů odborného výcviku .....	41
9.3.2	Shrnutí dotazníkového šetření od žáků oboru kadeřník....	42
9.4	Celkové zhodnocení dotazníkového šetření.....	43
10	VLASTNÍ DOPORUČENÍ.....	45
	ZÁVĚR .....	47
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ .....	48
	SEZNAM ZKRATEK.....	51
	SEZNAM PŘÍLOH.....	52

# 1 ÚVOD

Pečování o krásu a zdraví člověka jsou klíčovými aspekty kadeřnického oboru. To zahrnuje nejen úpravu vzhledu vlasů, ale také péči o pokožku, ruce a nohy. Kadeřníci přispívají k celkovému dobrému pocitu klientů tím, že jim pomáhají dosáhnout atraktivního vzhledu. Je to kombinace kreativity a odborných dovedností. Vyhovění narůstajícím nárokům zákazníků je v kadeřnickém odvětví klíčové. Kadeřnice a kadeřníci nejenže upravují vzhled klientů, ale také musí sledovat aktuální trendy, technologie a mít schopnost komunikace s klienty a pochopit jejich individuální přání. Můj výběr tématu pro bakalářskou práci, spojuje moji profesní zkušenost jako kadeřnice s rolí učitelky odborného výcviku v oboru kadeřník. Tím se nejen hlouběji zabývám svým oborem, ale můžu též přinést cenné zkušenosti do výuky.

Žáci kadeřnického oboru se musí naučit technologické postupy, zásady, různé metody, dovednosti, které jim pomohou při výkonu jejich povolání. Na rychle rozvíjející se obory, musí školy pružně reagovat, aby jejich žáci obstáli na trhu práce. K tomu využívají školy nejen další vzdělávání svých učitelů odborného výcviku, ale také reagují nákupem aktuálních učebních pomůcek, moderních technologií, úpravou výuky. Škola by měla umět rychle reagovat na změny, aby přilákala do svých učeben žáky se zájmem o daný obor, právě svoji zajímavou, aktuální, hodnotnou formou výuky. Používáním materiálně didaktických pomůcek na odborném výcviku se zkvalitňuje výuka. Některé nářadí a pomůcky v daném oboru používají žáci každý den k výkonu své práce, proto jejich aktuálnost, množství a různorodost jsou velmi důležité pro kvalitní výklad a instruktáž při výuce. „V odborných předmětech je používání materiálních prostředků nezbytností, naplňuje se didaktický princip názornosti“ (Slavík, Husa, Miller, 2007, s. 11).

# TEORETICKÁ VÝCHODISKA

## 2 Cíl a metodika

Cílem práce bylo zhodnotit využití materiálních didaktických prostředků se zaměřením na učební pomůcky ve výuce kadeřnického výcviku na konkrétní střední odborné škole COPaG na Praze 9. Práce se zaměřila na identifikaci a popis vhodných učebních pomůcek používaných ve výuce, a to včetně jejich charakteristiky, přínosu využití, dostupnosti a finanční stránky.

Teoretická část práce byla založena na studiu dostupné odborné literatury. Zaměřila se zejména na materiální didaktické prostředky výuky, didaktické zásady a další aspekty spojené s jejich efektivním začleňováním do výuky. Představen byl rovněž odborný kadeřnický výcvik. Praktická část práce se zaměřila na tři klíčové oblasti: přehled učebních pomůcek v kadeřnickém výcviku, zahrnující kategorizaci těchto pomůcek, výběr a jejich vhodnost; efektivní využití učebních pomůcek ve výuce, se zhodnocením přínosu těchto pomůcek; financování a dostupnost učebních pomůcek. Bylo také realizováno dotazníkové šetření, které bylo určeno jak učitelům odborného výcviku, tak vybraným žákům druhých a třetích ročníků oboru kadeřník. Učitelé OV odpovídalo na 7 otázek, zaměřených na materiálně didaktické pomůcky, jejich časté používání, množství, které jsou nejdůležitější, aj. Žáci odpovídali na 6 otázek, které byly namířeny na oblast lepšího pochopení výkladu témat díky pomůckám, dostačující množství materiálně didaktických pomůcek na OV, aj. Dotazníkové šetření probíhalo v období 8.-19.1.2024 na škole COPaG v Praze. Osloveno bylo 5 učitelů OV a 8 žáků z dané školy. Získané poznatky byly sumarizovány, vyhodnoceny a byla navržena případná doporučení pro praxi.

### 3 Didaktika a didaktické prostředky ve výuce

Didaktika je pedagogická disciplína, teorie o vzdělávání a vyučování. Zabývá se procesem vyučování a učení, tj. činností učitelů a žáků. Zaměřuje se na metody výuky, plánování vyučování a techniky, které usnadňují učení a rozvoj žáků. Také se snaží najít způsoby, jak lépe přizpůsobit vzdělávání potřebám každého žáka.

Komenský pojem didaktika viděl, jako umění vyučovat. K tomuto umění je potřeba používat různé vyučovací metody, což jsou „postupy, cesty, způsoby vyučování. Charakterizuje činnost učitele vedoucí žáka k dosažení stanovených vzdělávacích cílů“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2009, s. 355).

Dle některých autorů (Průcha a spol., 2009, str. 355), (Čapek, 2015, s. 78), (Chromý, 2011, s. 6) se didaktika zaměřuje na mnoho aspektů vzdělávání. Jedním z hlavních bodů je zkoumání různých metod výuky, tedy způsobů, jakými se žáci učí. To zahrnuje různé techniky a přístupy, jako jsou demonstrace, diskuse, praktické cvičení nebo používání technologií, které pomáhají žákům lépe porozumět učivu. Dalším důležitým prvkem je plánování vyučování. Pedagogové zvažují, jakým způsobem představit materiál, jaké aktivity nebo cvičení použít a jakým způsobem strukturovat výuku tak, aby byla co nejefektivnější a přizpůsobená potřebám žáků. A pak je tu snaha o individuální přístup. Každý žák je jedinečný s různými učebními potřebami, schopnostmi a stylem učení. Didaktika se snaží najít způsoby, jak lépe přizpůsobit vzdělávání každému žákovi. To znamená poskytovat podporu a materiály vhodné pro jejich učební styl, úroveň dovedností a zájmy, aby mohli úspěšněji porozumět a lépe se rozvíjet ve svém vzdělávání. Pro prezentaci svých myšlenek a usnadnění výuky využívají pedagogové různé didaktické nástroje a pomůcky.

„Didaktické prostředky-v širším slova smyslu zahrnují vše, co slouží k dosažení vzdělávacích cílů (obsah, metody, organizační formy). V užším slova smyslu jde o materiální předměty, které zajišťují, podmiňují a zefektivňují průběh vyučovacího procesu“ (Kolář a kolektiv, 2012, s. 30).

Nástroje didaktiky zahrnují různé metody, prostředky a techniky, které jsou využívány k usnadnění učení a výuky. Patří sem například:

Interaktivní technologie, které zahrnují počítačové programy, aplikace, interaktivní tabule nebo online platformy, které podporují interakci a zpřístupňují vzdělávací materiály. Modely a vizuální pomůcky zobrazující koncepty, procesy nebo vztahy prostřednictvím fyzických modelů, diagramů, obrázků nebo grafů, což pomáhá vizualizovat a lépe porozumět danému tématu.

Hry a simulace, které nabízejí prostředí pro praktické učení a získávání zkušeností skrze různé scénáře, což může podpořit aktivní angažovanost žáků. „Didaktické neboli učební prostředky slouží učiteli většinou pro větší názornost učiva, pro přiblížení tématu nebo ukázkou praktického využití. Slouží k experimentování, osahání si materiálů, získání dovedností a zkušeností“ (Čapek, 2015, s. 78). Zejména simulacemi a předváděním se podporuje výuka odborných předmětů, kde je třeba, aby žák názorně viděl, jak má vypadat a jakou charakteristiku má mít kýžený výsledek. Pedagog si musí dopředu rozmyslet a naplánovat práci s materiálně didaktickými prostředky v hodinách. Pokud má pedagog jasně daný didaktický cíl, potom plní materiálně didaktické pomůcky „pozitivní funkce: - zpřístupňují učivo různými cestami, aktivizují studenty, působí motivačně, působí emocionálně, racionalizují a zintenzivňují práci pedagoga“ (Slavík a kol., 2012, s. 146). Mezi zásadní didaktické pomůcky patří i hodnotící metody, kdy je používáme jako nástroje pro posouzení pokroku a porozumění žáků, jako jsou testy, zkoušky, portfolia nebo formální i neformální zpětná vazba. Výše zmíněné nástroje mají za cíl podpořit efektivní výuku a usnadnit studentům pochopení učiva. Používají se tak, aby výuka byla zajímavější, interaktivnější a přizpůsobená potřebám žáků.

Cílem využívání didaktických prostředků a pomůcek, jejich různým seskupením a obměňováním, vzbudit v žákovi zájem o učivo, aby se v žákovi propojily různé informace v jeden celek, motivoval ho k dalšímu poznávání a tím došel k předem určenému cíli.

Dle Čapka (2015, s. 78) jsou didaktické prostředky ve skutečnosti náhradou reálného prostředí pro učení. Jejich cílem je co nejdříve simulovat reálné objekty, situace a události, aby co nejlépe podněcovaly učení a pochopení daného tématu. Čapek (2015, s. 79) také uvádí, že při používání didaktických prostředků je vždy důležité mít na paměti jejich účelné využívání, které dává smysl.

Mezi standardní didaktické pomůcky a prostředky používané v běžném učebním prostředí patří materiální a nemateriální prostředky.

Didaktické prostředky (Chromý, 2011, s. 5):

„a) Materiální prostředky	b) Nemateriální prostředky
- pedagog	- obsah výuky
- výukové prostory	- výukové metody
- zařízení výukových prostor	- výukové formy
- potřeby studentů	- organizace studentů
- potřeby pedagoga	- scénář řízení činnosti
- technické výukové prostředky	- další nemateriální prostředky
- další materiální prostředky	- didaktická a vzdělávací komunikace“

### 3.1 Definice učebních pomůcek a jejich role ve výuce

Učební pomůcky „jsou materiální předměty, které se bezprostředně používají ve výchovně vzdělávacím procesu k hlubšímu osvojení vědomostí a dovedností, představují přímý materiál zprostředkující žákům poznání skutečnosti“ (Maňák, 1990, s. 50).

Učební pomůcky jsou různé materiály, nástroje nebo prostředky, které jsou využívány k podpoře výuky a učení. Mohou to být vizuální materiály, jako jsou tabule, prezentace, ilustrace, obrázky, grafy nebo diagramy, které vizualizují koncepty a usnadňují porozumění učiva.

Kromě toho mohou být fyzické pomůcky, jako jsou modely, experimentální sestavy, laboratorní přístroje nebo hmatatelné objekty, které umožňují praktické zkoumání a experimentování, což posiluje praktické pochopení daného tématu.

Dále mohou učební pomůcky zahrnovat i moderní technologie, jako jsou interaktivní tabule, počítačové programy, mobilní aplikace nebo online zdroje, které umožňují interaktivní a digitální formy vzdělávání a podporují zapojení žáků.

Cílem učebních pomůcek je podpořit různé učební styly, zvýšit zájem žáků, usnadnit porozumění učiva prostřednictvím různých smyslů a umožnit praktické zkušenosti, které posilují učení a zapamatování si informací.

Slavík a kol. (2012, s. 145) popisují učební pomůcku jako jednu složku ze skupiny materiálně didaktických prostředků, jejímž úkolem je napomáhat dojít ve výuce k danému cíli. Učební pomůcky „obsahují učební informace. Ve své podstatě jsou nosiči předávaných obsahů“ (Chromý, 2011, s. 6).

Rambousek (2014, s. 17) ve své knize uvádí, že během vyučování, školení, instruktáží aj. můžeme narazit na nepřeberné množství učebních pomůcek různých druhů, s různými způsoby užívání, funkcemi a různou účinností. Učební pomůcky můžeme rozdělit do dvou skupin. Jednu skupinu pomůcek můžeme studentům předvádět přímo-např. vycpaniny, umělecká díla, originální předměty, učebnice, stavebnice, horniny, modely, mapy, pracovní listy, statická zobrazení, tištěné textové pomůcky aj. a u druhé skupiny je potřeba použít didaktická technika- tabule, projekční plochy, projekční technika, pohyblivé obrazy – dynamická zobrazení, audio nahrávky, audiovizuální nahrávky aj., podobně se o tom zmiňuje Chromý ve své knize (2011, s. 7-8). „Podle provedení mohou být např. modely – trenažéry, to jsou modely skutečných předmětů, zařízení apod., na kterých je možno nacvičovat určité dovednosti“ (Slavík, Husa, Miller, 2007, s. 12).

Rambousek (2014, s. 18) také popisuje, jak student může vnímat pomůcky, jakými smysly. Nejčastější vjem je pomocí zraku a sluchu. Ale ani smysly čichu, chuti, hmatu a pohybu nejsou neobvyklé. Častokrát je spojeno více

vjemů, které účinkují na žáka. „Účinnost edukačního procesu roste s tím, čím více smyslů vzdělávaného je zapojeno do vzdělávacího procesu“ (Slavík a kol., 2012, s. 146).

Dle Maňáka (1990, s. 55) učební pomůcky, zejména moderní, stále více přispívají k efektivitě výuky. To vede k rostoucím očekáváním vůči pedagogům, kteří musejí nejen zvládat technické aspekty těchto pomůcek, ale také je využívat pedagogicky smysluplným způsobem, aby přinesly skutečný prospěch pro žáky. Tento trend vyžaduje neustálý rozvoj pedagogických dovedností učitelů a schopnost efektivního integrování moderních vzdělávacích technologií do výuky.



## 4 Didaktická technika ve výuce

Didaktická technika zahrnuje širokou škálu technických zařízení a technologií, které jsou využívány ve výuce. Tyto prostředky slouží k posílení výukového procesu a umožňují rozšířit obzory poznání a rozhledu žáků. Jsou navrženy tak, aby podpořily interaktivní a aktivní formu výuky, která stimuluje zájem a rozvoj schopností učících se. „Didaktická technika - technická zařízení, didaktické technologie, které se používají pro účely výuky. Umožňují rozšířit oblast poznávání a rozhled žáků“ (Kolář a kol., 2012, s. 31).

V podstatě se didaktická technika zaměřuje na způsob, jakým je předáváno učivo a jak jsou organizovány výukové procesy, tak, aby byly co nejefektivnější a aby co nejlépe splňovaly potřeby a schopnosti žáků. „Didaktická technika je soubor vizuálních, auditivních, audiovizuálních a jiných přístrojů a technických systémů využívaných k vyučovací účelům“ (Slavík, Husa, Miller, 2007, s. 9). Dle Němejce a spol. (2020) patří vizualizace výuky do důležitých součástí vzdělávání, která nabízí mnoho možností pro efektivní učení.

„Vybavení didaktickými prostředky se v různých školách liší zejména podle jejich finančních možností a podle jejich odborného zaměření“ (Chromý, 2011, s. 29). Mezi didaktickou techniku patří i „dynamická zobrazení – výukový film nebo výukový videoprogram, online videozáznam, online přímý multimediální přenos, počítačové animace“ (Slavík a kol., 2012, s. 151).

Rozdíly ve vybavení didaktickými prostředky mezi různými školami jsou často způsobeny několika faktory, jak se o tom zmiňuje Chromý (2011, str. 29) ve své knize, kde uvádí, že mezi hlavní faktory patří:

- a) Finanční zdroje - Školy s větším rozpočtem mají obvykle větší flexibilitu a možnost investovat do moderních didaktických nástrojů. Mohou si dovolit pořídit interaktivní tabule, počítačové programy nebo speciální technologické vybavení, které obohacuje výuku. Naopak školy s menším rozpočtem mají omezené možnosti a často nemohou investovat do dražších technologií či pokročilých pomůcek.

- b) Odborné zaměření školy - Některé školy se specializují na konkrétní obory nebo disciplíny. Například technické školy často disponují speciálním vybavením a laboratořemi pro praktické experimentování, zatímco umělecké školy mohou mít speciální výtvarné ateliéry. To ovlivňuje výběr didaktických pomůcek a materiálů, které škola preferuje a používá pro výuku.
- c) Pedagogická orientace - Přístup učitelů k výuce a jejich odborné zaměření může také ovlivňovat výběr didaktických prostředků. Někteří učitelé preferují tradiční metody výuky, zatímco jiní jsou otevření novým technologiím a interaktivním pomůckám.

Tyto faktory mohou ovlivňovat, jaké didaktické prostředky jsou k dispozici ve školách a jakým způsobem jsou využívány. Přizpůsobení se finančním možnostem a odbornému zaměření školy je důležité pro efektivní výuku a poskytnutí optimálního vzdělání žákům.

#### **4.1 Vývoj vzdělávacích technologií a jejich vliv na výuku odborných předmětů**

Vývoj technologií měl zásadní vliv na odbornou výuku v řadě oblastí. Zejména s příchodem moderních informačních a komunikačních technologií (ICT) se způsob, jakým se učíme a vyučujeme, výrazně změnil. „Technologie ovlivňují vzdělávání a potřeby vzdělávání ovlivňují vývoj technologií. Vztahy mezi technologickými firmami a školskými odborníky se ale v poslední dekádě změnil. Zatímco dříve politici zajišťovali školám především internetové připojení a hardwarové vybavení, přičemž si museli vybírat z nabídek počítačových společností, dnes jsou technologie ve školách založeny především na aplikacích, které je možné spustit na nejrůznějších zařízeních, včetně mobilních telefonů. Školy se jako celky nemusí rozhodovat pro ucelený systém, každý učitel si vybírá to nejvhodnější pro sebe a své žáky a vývojáři musí naslouchat jejich potřebám, aby byly jejich další „edTech“ vychytávky použitelné“ (Vývoj vzdělávacích technologií, 2017).

Internet umožnil snadnější přístup k odborným informacím, kurzům a výukovým materiálům. Technologický pokrok umožnil vytváření realistických

simulací a virtuálních prostředí pro trénink a výuku. Například v lékařství, inženýrství nebo letectví se využívají simulátory pro praktické cvičení bez rizika reálných chyb. Dále rozvoj e-learningových platform a interaktivních aplikací umožňuje žákům získávat znalosti prostřednictvím interaktivních lekcí, testů a online spolupráce. Nesporným zlepšením v sdílení materiálů s žáky se staly cloudové technologie, které umožňují sdílení materiálů, práci na projektech a kolaboraci v reálném čase mezi žáky a učiteli bez ohledu na jejich fyzickou polohu. Tento vývoj technologií otevřel nové perspektivy pro odbornou výuku, poskytuje prostředky pro interaktivní, praktické a individualizované učení a pomáhá žákům lépe se připravit na reálné pracovní prostředí a výzvy v oboru, ve kterém se chtějí rozvíjet.

#### **4.2 Výhody a výzvy spojené s využíváním technologií ve výuce**

„Učitelé slouží jako vzory při předávání znalostí a výchově studentů. Metody výuky, které používají, by měly souznít s požadovanými výsledky, využívat různé výukové pomůcky ke zlepšení vzdělávacího zážitku. Je nezbytné, aby obsah těchto pomůcek zůstal přesný a úzce souvisel s daným tématem. To zajišťuje, že výukový proces zůstává pro studenty zajímavý, srozumitelný a přitažlivý“ (HASHIM, Mohamad Hisyam Mohd. 2015). Využívání technologií ve výuce přináší výhody a výzvy, které se musí zohlednit při používání těchto technologií. Mezi nesporné výhody patří zvýšená angažovanost, kdy technologie mohou zvýšit zájem žáků o učivo. „Současní studenti, kteří přicházejí do škol, reprezentují generaci, která vyrostla již spolu s informačními technologiemi. Používání digitálních technologií je pro tuto generaci přirozenou záležitostí“ (Slavík a kol., 2012, s. 159). Interaktivní aplikace, hry nebo multimédia mohou výuku udělat zábavnější a zapojit žáky na hlubší úrovni. Zároveň technologie umožňují individuální přístup ke vzdělávání. Adaptivní software může poskytovat učivo na míru potřebám každého žáka. Virtuální prostředí a simulace umožňují žákům zkoumat a experimentovat s koncepty, na které by jinak neměli přístup. Technologie poskytují možnost spolupráce a sdílení informací online. Žáci mohou pracovat na projektech i na dálku a lépe se navzájem propojovat.

Zároveň je třeba zohlednit i výzvy, které technologie s sebou přináší. Ne všechny školy mají dostatečné vybavení nebo přístup k moderním technologiím. Nerovnosti ve vybavení mohou vést k rozdílnému využívání výhod technologií. Dále někteří pedagogové mohou mít problém s integrováním technologií do výuky kvůli nedostatku znalostí nebo školení.

Technologie mohou také přinést riziko nedbalého používání, jako je nadměrná závislost na internetu nebo zneužití elektronických zařízení během výuky. Zabezpečení osobních údajů, ochrana před kybernetickými hrozbami a správné využívání online zdrojů jsou klíčové otázky při využívání technologií ve výuce.

Zatímco technologie mohou zlepšit výuku a angažovanost žáků, je důležité brát v úvahu překážky spojené s nedostatečným přístupem nebo nedostatečnými znalostmi a také monitorovat jejich vliv na žáky v kontextu bezpečnosti a zdravého používání.

Technologie mohou být skvělým nástrojem pro podporu výuky, ale existují určité aspekty v pedagogickém procesu, které jsou specificky lidské a nemohou být nahrazeny technikou, jako schopnost učitele vytvářet inovativní a stimulující vzdělávací prostředí, které podněcuje zájem a zvědavost žáků, je unikátní lidská schopnost. Nezastupitelnou součástí výuky je živý kontakt mezi učitelem a žáky umožňuje empatii, porozumění a individuální přístup, což jsou klíčové prvky výchovného procesu a působení příkladem, kdy učitel může být vzorem pro žáky nejen v akademických znalostech, ale i v hodnotách, dovednostech a chování.

Technologie také nemají schopnost rychle reagovat na nečekané situace a přizpůsobit se potřebám studentů. To je dovednost, která vyžaduje lidskou interakci a pružnost myšlení. Stejně jako schopnost učitele předvídat potřeby žáků a intuitivně reagovat na různé situace je dovednost, která je založena na lidské interakci a zkušenostech.

Technologie mohou poskytnout podporu, usnadnit proces výuky a zlepšit přístup k informacím, ale tyto specifické lidské aspekty, které zahrnují emoční

spojení, individuální působení a flexibilitu, jsou klíčové pro efektivní vzdělávání a nejsou plně nahraditelné technologií.

„S pomocí techniky může učitel realizovat činnosti, které by jinak realizoval s obtížemi, s nižší efektivností, s velkou časovou ztrátou nebo by je nemohl realizovat vůbec. Existuje řada činností, v nichž technika učitele nahradit nemůže, činností specificky lidských, v nichž je učitel jako živý člověk nezastupitelný. Zde se jedná např. o pedagogickou tvořivost a mistrovství, výchovné působení při živém kontaktu s žákem, působení příkladem, flexibilitu, improvizaci, předvídání, intuici atd.“ (Rambousek, 2014, s. 56-57).

## 5 Účelová zařízení odborných škol

Vzdělávání na střední odborné škole je upraveno „Zákonem č. 561/2004 § 65, stejně tak jako praktická vyučování.

„Praktické vyučování se uskutečňuje ve školách a školských zařízeních nebo na pracovištích fyzických nebo právnických osob, které mají oprávnění k činnosti související s daným oborem vzdělání a uzavřely se školou smlouvu o obsahu a rozsahu praktického vyučování a podmínkách pro jeho konání“ (Zákon č. 561/2004 Sb., 2010). „Dle § 120 Zákona č. 561/2004 je školské účelové zařízení takové zařízení, kdy podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost“ (Zákon č. 561/2004 Sb., 2010).

Ministerstvo vytvořilo prováděcí právní předpis, který stanovuje různé typy školských zařízení a detailně specifikuje jejich činnost, organizaci, a podmínky pro provoz. Tento předpis rovněž stanoví kritéria pro přijímání nebo umístování dětí, žáků a studentů, a případné ukončení jejich umístění. Obsahuje také podmínky, za kterých může být vzdělávání a školní služby poskytovány veřejnosti, a specifikace podmínek pro úhradu školních služeb a poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Tímto předpisem je Zákon č. 561/2004, § 121, 2010).

Účelová školská zařízení jsou speciální školy nebo instituce určené pro specifické vzdělávací potřeby a cíle. Tyto zařízení jsou navržena tak, aby poskytovala vzdělání a podporu pro žáky s určitými vzdělávacími potřebami, které mohou být odlišné od běžné výuky poskytované v běžných školách.

Může se jednat o zařízení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jako jsou školy pro žáky se zdravotním postižením, školy pro žáky se specifickými poruchami učení nebo chování, nebo školy s určitým akademickým zaměřením, jako jsou umělecké školy, sportovní školy apod. Účelová školská zařízení mají speciální programy, metodiky a pedagogický přístup přizpůsobený potřebám svých žáků. Jejich cílem je poskytnout prostředí, které podporuje individuální rozvoj a zajišťuje, že vzdělávání je přístupné a efektivní pro všechny své žáky, i přesto, že mají různorodé vzdělávací potřeby. Dle Slavíka, Husy a Millera (2007, s. 35) se účelová zařízení využívají především pro praktické vyučování, pro výzkumnou činnost učitelů i žáků, pro ověřování nových technologií, odrůd apod., jako zdroj aktuálních informací z provozu, jako zdroj pomůcek, obecně k naplnění principu spojení teorie s praxí.

V každém účelovém školském zařízení jsou zařízeny odborné učebny. „Odborná učebna – speciálně vybavený prostor určený k výuce určitého předmětu nebo k činnosti vyžadující speciální uspořádání a materiální vybavení“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2009, s. 178). Odborné učebny jsou navrženy tak, aby žákům poskytovaly praktické dovednosti a zkušenosti potřebné pro práci v konkrétním odvětví nebo oboru. Jsou klíčovým prvkem vzdělávacího procesu v oblastech, kde praktická zkušenost a dovednosti jsou klíčové pro profesní úspěch. „Odborné učebny se mohou zřizovat pro hlavní odborné předměty. Jsou zařízeny vhodným nábytkem a vybaveny pomůckami pro vyučovaný předmět a příslušnou didaktickou technikou. Žáci mají na očích a k dispozici potřebné pomůcky a materiály nejen v době výuky, ale i o přestávkách či v jinou určenou dobu“ (Slavík, Husa, Miller, 2007, s. 36).

## **6 Financování a dostupnost učebních pomůcek ve školách**

Pro získání materiálních didaktických pomůcek slouží zejména následující možnosti financování:

- 1) Školní rozpočet - školy mohou mít alokované prostředky na nákup didaktických materiálů, což mohou být konkrétní potřeby pro odborný výcvik
- 2) Granty a dotace - místní nebo národní orgány mohou poskytnout granty nebo dotace na vzdělání a odborný výcvik. Možnost financování od veřejných institucí, firem nebo jednotlivců
- 3) Sponzoři a partnerské firmy

### **6.1 Financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu**

V České republice je odborný výcvik financován zejména prostřednictvím státního rozpočtu a fondů Evropské unie určených na podporu vzdělávání a zaměstnanosti. Financování zahrnuje platy odborných pedagogů, provozní náklady odborných škol a zařízení, poskytování odborných kurzů a certifikovaných programů, materiální vybavení a technologie potřebné pro praktickou výuku a další relevantní náklady. Vláda také může poskytovat dotace a granty pro podporu projektů rozvoje odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli, aby byla zajištěna relevantnost a kvalita poskytovaného výcviku vzhledem k potřebám trhu práce. Soukromé podniky a společnosti mohou být také zapojeny do financování odborného výcviku formou sponzorství, partnerství nebo investic do odborných škol a programů, zejména pokud mají zájem na získání kvalifikovaných pracovníků pro své obory.

Financování odborného vzdělávání v České republice upravuje především zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Tento zákon stanovuje základní principy financování vzdělávání na různých úrovních vzdělávacího systému včetně



odborného vzdělávání. Další relevantními právními předpisy mohou být například zákony č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Tyto zákony a další prováděcí právní předpisy detailně upravují mechanismy financování, organizaci a provoz odborného vzdělávání v souladu se stanovenými cíli a standardy kvality.

Financování škol je zejména obsažené v § 160 Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon):

„(1) Ze státního rozpočtu se za podmínek stanovených tímto zákonem poskytují finanční prostředky vyčleněné na činnost

a) škol a školských zařízení zřizovaných ministerstvem, a to na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající ze základních pracovněprávních vztahů, na výdaje podle § 184 odst. 1 a 2, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, výdaje školy na dopravu při akcích v rámci vzdělávání podle příslušného rámcového vzdělávacího programu, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou podle tohoto zákona poskytovány bezplatně, a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání, na další nezbytné neinvestiční výdaje spojené s provozem škol a školských zařízení a na investiční výdaje zařazené do programu podle zvláštního právního předpisu“ (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561#cast14>).

„Finanční prostředky ze státního rozpočtu podle odstavce 1 se poskytují nejvýše do výše povoleného počtu dětí, žáků nebo studentů ve škole nebo školském zařízení, v jednotlivých oborech vzdělání a formách vzdělávání,

lůžek, stravovaných nebo jiných jednotek výkonu stanovených jiným právním předpisem, uvedeného ve školském rejstříku“(<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561#cast14>).

Zejména v odborných výcvicích je nutno použít také ustanovení Vyhlášky 55/2005 Sb. Ze dne 28.ledna 2005 o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání, vydanou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, která upravuje a stanoví podle § 112 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon): „§ 1 Předmět úpravy (1) Tato vyhláška se vztahuje na soutěže a přehlídky (dále jen "soutěže") organizované pro děti, žáky a studenty (dále jen "žáci") škol a školských zařízení (dále jen "školy") v zájmovém vzdělávání vyhlašované nebo spoluvyhlašované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen "ministerstvo"). (2) Ustanovení této vyhlášky se vztahují také na přípravu na soutěž pořádanou pro vybrané účastníky (dále jen "soustředění") před krajskými a ústředními koly a před jejich vysláním na mezinárodní soutěže. § 4 Finanční zabezpečení soutěží (1) Ministerstvo poskytuje finanční prostředky krajům a dalším právnickým osobám (dále jen "organizátor") na úhradu nákladů spojených s organizací okresních, krajských a ústředních kol soutěží vyhlašovaných podle § 3 odst. 1 a 2. (2) Ministerstvo a kraje mohou přispívat finančními prostředky na realizaci soustředění pořádaných před krajskými a ústředními koly soutěží. (3) Ministerstvo poskytuje finanční prostředky na úhradu nákladů spojených s realizací soustředění pořádaných pro vybrané účastníky ústředních kol soutěží před jejich vysláním na mezinárodní soutěže. § 5 Úhrada nákladů (1) Organizátor poskytuje žákům, osobám vykonávajícím dozor nad žáky, porotcům, rozhodčím a dalším osobám, které se podílejí na zabezpečení soutěže, náhradu prokázaných nákladů na dopravu veřejným dopravním prostředkem (dále jen "jízdné") na okresní, krajská nebo ústřední kola soutěží. (2) Organizátor může žákům, osobám vykonávajícím dozor nad žáky, porotcům, rozhodčím a dalším osobám, které se podílejí na zabezpečení soutěže, poskytnout stravování nebo uhradit náklady na stravování. (3) Žákům a osobám vykonávajícím dozor nad žáky může hradit jízdné také vysílající

škola, která tyto náklady vyúčtuje organizátorovi. (4) Organizátor může osobám vykonávajícím dozor nad žáky, porotcům, rozhodčím a dalším osobám, které se podílejí na zabezpečení soutěží, uhradit jízdní výdaje při použití silničního motorového vozidla, pokud to bude ekonomicky výhodnější. (5) Organizátor může zajistit za účelem dopravy do místa konání soutěže zvláštní autobus, pokud to bude ekonomicky nebo organizačně výhodnější. (6) Celkové výdaje spojené se soutěžemi hradí organizátor a zahrnují se do nich výdaje na přípravu, propagaci a vlastní uskutečnění soutěže. (7) Podmínkou účasti žáků na jednotlivých postupových kolech soutěží vyhlášených podle § 3 odst. 1 a 2 může být příspěvek žáka nebo vysílající školy na částečnou úhradu nákladů spojených s organizací příslušného postupového kola soutěže. (8) Ministerstvo přispívá na náhradu nákladů soutěžících a jejich nezbytného doprovodu spojených s účastí na mezinárodních soutěžích“ (Školská legislativa edu.cz > Dokumenty > Školská legislativa Zákony, 2022).

Z výše uvedené citace vyplývá, že jsou upraveny i podmínky pro národní i mezinárodní soutěže. Účast žáků na soutěžích přináší řadu výhod, které pozitivně ovlivňují jejich osobní a akademický rozvoj. Jednou z klíčových výhod je rozvoj dovedností a kompetencí. Soutěže často zahrnují testování znalostí, dovedností nebo schopností v určité oblasti, což umožňuje žákům zdokonalit se v konkrétních disciplínách nebo dovednostech. Další výhodou je motivace k učení. Příprava na soutěže může žáky motivovat ke studiu a zlepšování svých dovedností. Cíl soutěže a touha po úspěchu mohou podnítit jejich ambice a snahu dosahovat lepších výsledků. Soutěživost a sportovní duch jsou také důležité aspekty účasti na soutěžích. Týmové soutěže navíc mohou rozvíjet dovednosti spolupráce a komunikace. Úspěchy v soutěžích mohou posílit jejich sebevědomí a sebeúctu, což může mít pozitivní dopad na jejich celkový osobnostní rozvoj. Žáci také získávají příležitosti pro ocenění a uznání. Vítězové soutěží často obdrží ocenění, diplomy nebo ceny, což může být pro žáky motivující a může být také uznáním jejich úsilí a talentu. Možnost prezentace je další výhodou účasti na soutěžích. Žáci mají příležitost prezentovat své schopnosti a výsledky široké veřejnosti, což může být užitečné pro jejich budoucí kariéru nebo studium. Nakonec, účast na soutěžích

může posílit nejen akademické dovednosti, ale také kompetence pro život. Příprava na soutěže a samotná účast může rozvíjet dovednosti jako je řešení problémů, kritické myšlení a vytrvalost, které jsou důležité pro úspěch v životě. Celkově lze tedy říci, že účast na soutěžích pro žáky kadeřnického studia má významný vliv na jejich profesní rozvoj a přípravu na budoucí kariéru v kadeřnictví. Použití učebních pomůcek může být klíčové pro efektivní a účinnou přípravu žáků na soutěže a posílení jejich dovedností a schopností v oblasti kadeřnictví.

## **6.2 Inspirace k pořízení digitálních učebních pomůcek**

„Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy díky Národnímu plánu obnovy přiděluje školám finanční prostředky na 2 účely: na prevenci digitální propasti a na digitální učební pomůcky (dále také DUP) pro rozvoj informatického myšlení a digitálních kompetencí dětí mateřských škol a žáků základních a středních škol. Přednostně tyto finanční prostředky získaly mateřské školy a zároveň základní školy a gymnázia, které v roce 2022 deklarovaly výuku podle nových revidovaných Rámcových vzdělávacích programů. Finanční prostředky z Národního plánu obnovy je nezbytné čerpat v souladu s podmínkami, účelem a kritérii, které jsou zveřejněné ve Věstníku 01/2022 nebo ve Výzvě“ (Inspirace k pořízení digitálních učebních pomůcek, 2022).

Možnosti grantů a sponzorství

1. Národní a regionální granty
2. Nadace a charitativní organizace
3. Evropské granty
4. Firemní sponzorství
5. Mezinárodní organizace

Pro hledání grantů je klíčové důkladně prostudovat požadavky grantu, připravit projektový plán a zajistit, že projekt odpovídá kritériím poskytovatele dotace.

Pro získání národních a regionálních grantů ve školství se mohou oslovit:

1. Ministerstvo školství
2. Regionální úřady a samospráva
3. Grantové programy nadací
4. Online grantové portály

„Český právní řád definuje sponzorování v zákoně o regulaci reklamy v § 1 odst.4. Sponzorováním se rozumí příspěvek poskytnutý s cílem podporovat výrobu nebo prodej zboží, poskytování služeb nebo jiné výkony sponzora. Sponzorem se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která takový příspěvek k tomuto účelu poskytne. Sponzorování stojí na hranici darů a reklamy. Lze ho charakterizovat jako právní vztah mezi tím, kdo sponzorský příspěvek poskytuje, tedy sponzorem a tím, kdo sponzorský příspěvek přijímá a je z toho titulu povinen uvádět jméno či logo sponzora na tiskovinách, oblečení, v záhlaví názvu svých akcí apod. Lze tedy říci, že poskytovatel – sponzor by se z daňových důvodů raději přiklonil na reklamní složku. Příjemce příspěvku, kterým bývá zpravidla nezisková organizace, by raději volil dary, protože by to bylo pro něj daňově výhodnější“ (Chcete si odečíst sponzorství z daní?, 2020).

Sponzorské dary pro školu COPaG se dávají hlavně při konání různých kadeřnických a kosmetických soutěží nebo show. Jsou formou buď peněžního daru, materiálu nebo pomůcek a náradí pro žáky. Nejčastěji dávají sponzorské dary kadeřnické salóny, s nimiž škola COPaG spolupracuje a většinou je to formou výhry pro žáky- např. nůžky, šampony atd. Dále pro žáky pořádají školení. Sponzorské dary si dané firmy a podniky mohou odečíst z daní a jako kompenzace pro ně, jsou žáci doporučováni k nim do salónu nebo pokud je to přímo vlasová firma, tak je žákům doporučováno s konkrétní značkou po vyučení pracovat. V případě soutěže je v daném místě použita jejich reklama.

## PRAKTICKÁ ČÁST

### 7 Odborný kadeřnický výcvik

S ohledem na zaměření bakalářské práce se práce soustředí na odborné učebny a učební a didaktické pomůcky používané pro obor kadeřník/kadeřnice. „Osobní zkušenost vzdělaného, kterou získal v průběhu nácviku činností co nejpodobnějších reálnému světu, vede k vyšší účinnosti vzdělávacího procesu k vyššímu uchování vědění“ (Slavík a kol., 2012, s.147).

Pro účely odborného kadeřnického výcviku je stěžejní částí odborný výcvik žáka, který je veden učitelem odborné výchovy. Odborný výcvik spočívá zejména ve zhotovení výrobků, výkonu služeb nebo prací, které mají materiální hodnoty. Výcvik je veden ve skupině žáků, kdy učitel odborného výcviku klade důraz především na manuální a technologické dovednosti a znalosti.

Samotná odborná příprava v oboru kadeřnictví je řízena stanovenými osnovami, které určují délku trvání vzdělání, obsah výuky a požadavky na úspěšné absolvování zkoušek, viz. příloha č. 1. Tato příprava je strukturována do tříletého programu. V prvním roce výcviku se noví učni seznamují s různorodostí práce kadeřnice. Získávají povědomí o rozmanitých nástrojích a přípravcích používaných v oboru a učí se s nimi pracovat. Kromě toho se seznámí s pracovištěm a postupně získávají zkušenosti s interakcí se zákazníky. Důraz je kladen i na striktní dodržování bezpečnostních směrnic a hygienických standardů, které mají klíčový význam v prevenci šíření infekčních chorob a parazitů. Tento první rok je zásadním základem pro budoucí profesionální rozvoj učňů, neboť nabízí komplexní pohled na povolání kadeřnice a zavádí je do základů potřebných pro úspěšné působení v této oblasti. Každé pololetí, po první polovině vzdělávacího období, žáci absolvují průběžnou zkoušku na živých modelech. Ve druhém ročníku se žáci dále zdokonalovali v dovednostech, které získali v prvním ročníku. Učí se nové techniky stříhání a úpravy vlasů, jako je například barvení, melírování,

tónování a kolorace vlasů. Také se učí aplikovat trvalou na vlasy a provádět moderní úpravy účesů. Vedle toho trénují soutěžní účesy a zdokonalují se v různých technikách vlnění vlasů. Třetí ročník je predominantně určen k prohlubování a procvičování svých dovedností z předchozích ročníků. Upravují společenské účesy, užívají vlasové doplňky a ozdoby, navrhují módní účesy, učí se moderní techniky barvení a stahování barev, barví vousy, řasy a obočí, provádějí péči o vlasy a regenerační procedury a poskytují poradenskou službu vzhledem k typu zákaznice a typu vlasů. Třetí rok je ukončen závěrečnou zkouškou, která se skládá z ústní, písemné a praktické části. Součástí praktické části je samostatná odborná práce, kterou studenti obhajují u závěrečné praktické části. Téma určuje Cermat a každý rok je jiné.

### **7.1 Charakteristika výuky kadeřnických dovedností**

Výuka je zaměřena na praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro práci v kadeřnictví, jako je stříhání, barvení, úprava účesů a péče o vlasy. Žáci se učí pracovat s různými typy vlasů a potřebami zákazníků, což zahrnuje individuální péči a porozumění různým stylům a preferencím. Výuka zahrnuje pochopení různých technik stříhání, barvení, úprav a péče o vlasy, stejně jako práci s nástroji a produkty. Žáci se učí porozumění estetickým principům, barevným schémátům a designovým prvkům pro vytváření inovativních a atraktivních účesů. Přičemž je důraz kladen na dodržování hygienických norem a bezpečnostních postupů pro ochranu zdraví zákazníků i pracovníků. Přičemž je třeba každou dovednost ovládnout do takové úrovně, že lze aplikovat tvrzení Slavíka (2012, s. 205), že dovednosti manuální je třeba prověřit praktickým předvedením činnosti.

Kadeřnickou profesi obor lze také charakterizovat jako komplexní obor, kde schopnost a znalost kadeřnických postupů a technologií hrají klíčovou roli. Zvládnutí těchto technik a postupů je nezbytné pro úspěšné fungování v oblasti kadeřnictví a jsou základem pro vytváření různorodých účesů, stříhů a úprav vlasů. Znalost správných technik stříhání, barvení, trvalé a dalších postupů je klíčová pro dosažení požadovaného vzhledu vlasů.

Bez ovládnutí těchto postupů není možné poskytovat kvalitní služby zákazníkům. Dobře provedené střihy, barvení, úpravy nebo speciální účesy jsou základem pro spokojenost zákazníků a udržení kvality kadeřnického salonu. Znalost technik umožňuje kadeřníkovi projevit kreativitu a inovaci při vytváření nových účesů a módních trendů. Bez těchto základních dovedností není možné experimentovat s novými styly. Další nepostradatelnou součástí je znalost správných postupů, která zajišťuje bezpečnost a hygienu jak pro kadeřníka, tak i pro zákazníka. Důsledné dodržování technologických postupů minimalizuje riziko poranění nebo alergických reakcí. Kadeřnické postupy jsou součástí profesionálních standardů v oboru.

Znalost kadeřnických postupů a technologií je základem pro efektivní provozování kadeřnické profese a poskytování kvalitních služeb zákazníkům. Je nezbytná pro profesionální rozvoj a úspěch v oblasti kadeřnictví.

„Odborná příprava kadeřnic je základem různých profesních činností. Příslušným dalším vzděláváním v různých kursech si může kadeřnice zvyšovat a rozšiřovat kvalifikaci například o vizážistiku, typologii, maskérství apod. Po vyučení je kadeřnice minimálně tři roky zaměstnána v provozech, po uplynutí této doby může požádat o vydání živnostenského oprávnění a pracovat samostatně ve vlastním kadeřnictví. Svou kvalifikaci si může zvyšovat absolvováním nástavbového studia v oboru Vlasová kosmetika nebo Podnikání v oboru, kde skládá maturitní zkoušku“ (Húlsken a kol., 2003, str. 11).

## **7.2 Role učebních pomůcek a technologií v kadeřnickém výcviku**

„Kadeřnice umí zvolit vhodné technologické postupy a provádět je, připravit si pracoviště, zvolit a užívat vhodné nástroje, pomůcky a přípravky. Provádí: myje vlasy a zná různé typy masáží, regeneruje vlasy, stříhá a upravuje hustotu vlasů, natáčí vlasy na natáčky a upravuje je foukanou, tónuje, matuje a koloruje vlasy, barví, odbarvuje, melíruje různými technikami, provádí trvalou ondulaci, konečnou úpravu účesu pro různé příležitosti i složité společenské účesy, užívá vlasové doplňky a ozdoby z pravých i syntetických vlasů, které umí upravit a pečuje o ně. Navrhuje účesy vhodné pro typ zákaznice, holí



vousy a upravuje kníry a plnovous. Průběžně udržuje a pečuje o náradí, pomůcky a vlastní pracoviště“ (Húlsken a kol., 2003, s.10).

Pro poskytnutí perfektních služeb potřebuje vedle své řemeslné zručnosti a kreativity vhodné přípravky a nástroje.

Z výše uvedeného textu vyplývá, že pro odborný výcvik v oboru kadeřnictví jsou důležité didaktické pomůcky jak materiální, tak i nemateriální.

Z hlediska žáka je klíčové seznámení s různorodými nástroji a pomůckami používanými v kadeřnickém oboru, stejně jako získávání praktických zkušeností prací s reálnými klienty. Důraz je také kladen na získávání dovedností v komunikaci a interakci se zákazníky, což je klíčové pro profesionální působení v tomto oboru.

Důležitým prvkem je dodržování bezpečnostních a hygienických směrnic, které mají klíčový význam pro prevenci šíření chorob a parazitů v pracovním prostředí. Žáci absolvují průběžné zkoušky na živých modelech a závěrečnou zkoušku, která zahrnuje písemnou teoretickou část, praktickou část a ústní teoretické zkoušení. Tyto didaktické prvky jsou zásadní pro efektivní a komplexní výcvik budoucích kadeřníků a kadeřnic.

Z hlediska výkladu v oboru kadeřnictví lze specifikovat několik didaktických prostředků pro učitele. Učitel využívá demonstrací na modelech, při kterých prezentuje různé účesy, stříhy nebo barvení na živých modelech. Tím umožňuje žákům vidět praktické provedení technik v reálném či podobném prostředí. Dále se využívá prezentace fotografií a videí, kde se pomocí prezentací s fotografiemi nebo videi ukazují konkrétní techniky a účesy. To usnadňuje žákům pochopení detailů a vizualizaci procesů. Součástí výuky je také interaktivní výklad a diskuse, kde se žákům umožňuje aktivně diskutovat o technikách a trendech v oboru. Dále jsou využívány modely výukových nástrojů pro lepší pochopení použití speciálních modelů nástrojů. A nakonec se používají příklady a praktické scénáře, které žákům ukazují reálné situace v kadeřnictví a umožňují jim aplikovat své znalosti. Tyto didaktické prostředky pomáhají učitelům přiblížit teorii a praktické dovednosti žákům, což usnadňuje jejich pochopení a osvojení si učiva v rámci výuky kadeřnictví, viz. příloha č.2.

Použití materiálně didaktických pomůcek přináší konkrétní a rozmanité výhody, které obohacují výukový proces:

### **7.2.1 Vizualizace a konkrétní příklady**

Materiální pomůcky umožňují žákům nejen abstraktních koncepcí a složitých odborných témat vizualizovat, ale také si je prakticky vyzkoušet. Modely, diagramy, nebo příklady v reálném životě mohou žákům lépe přiblížit a názorně vysvětlit složité koncepty, což vede k hlubšímu a trvalejšímu porozumění.

### **7.2.2 Zlepšení paměti a zapamatování si informací**

Práce s materiálními pomůckami zapojuje smysly žáků, což často vede k lepšímu zapamatování si informací. Taktilní zkušenosti a interakce s materiály mohou posílit paměťové spojení a podpořit dlouhodobé zapamatování.

### **7.2.3 Rozvoj praktických dovedností**

Práce s materiálními pomůckami umožňuje žákům prakticky aplikovat své znalosti a dovednosti. Manipulace s reálnými objekty, experimenty nebo simulace přibližují žákům reálné pracovní situace a posilují jejich praktické dovednosti nezbytné pro budoucí profesní uplatnění.

### **7.2.4 Zvýšení motivace**

Interaktivní a zábavné materiály často motivují žáky k aktivní účasti na výuce. Hry, simulace a experimenty mohou být přitažlivé a zajímavé, což zvyšuje zapojení žáků a podporuje jejich zájem o danou problematiku.

### **7.2.5 Podpora různorodých učebních stylů**

Materiální pomůcky umožňují diferenciaci výuky a podporu různorodých způsobů učení. Žáci s různými preferencemi učení mohou lépe porozumět materiálu, protože mají možnost pracovat s pomůckami, které odpovídají jejich individuálním potřebám a preferencím.

### **7.2.6 Praktická aplikace teorie**

Materiální pomůcky propojují teorii s praktickým použitím, což žákům umožňuje vidět, jak se abstraktní koncepty aplikují v reálných situacích. Tento přístup posiluje pochopení učiva a zvyšuje jeho relevanci pro žáky.

Celkově lze konstatovat, že materiálně didaktické pomůcky jsou nenahraditelným prvkem interaktivního a efektivního vzdělávání, který přináší mnoho výhod pro žáky i učitele. Jejich použití podporuje hlubší porozumění a aktivní zapojení žáků do učebního procesu.

## 8 Přehled učebních pomůcek v kadeřnickém výcviku

„Jako u všech řemeslných profesí jsou i na profesionální kadeřnické nástroje kladeny zvláštní požadavky.

### Nástroje

- musejí být šetrné k vlasům a pokožce
- musejí se dobře držet v ruce a umožňovat pohodlnou práci bez zbytečné únavy
- musejí se snadno čistit
- musejí vydržet každodenní delší namáhání
- mělo by se vyznačovat vlastnostmi jako odolnost na chemikálie a teplo
- mělo by být pružné, hladké a se zaoblenými zuby“ (Húlsken a kol., 2003, str.12).

Přístroje-používají se pouze schválené přístroje výrobcem, nikdy upravené jinou osobou.

Materiál-každá kadeřnice, kadeřník používají přípravky od značek, které jim vyhovují. Potřebné informace o přípravcích a materiálech (barvy, přelivy, atd..) získávají od firem, zabývajících se výrobou a vývojem vlasové kosmetiky. Firmy pořádají semináře a školení o těchto produktech.

### 8.1 Kategorie učebních pomůcek

Pro kadeřnický obor je potřeba široké spektrum pomůcek a nástrojů. Mezi základní vybavení patří nůžky různých délek a typů pro stříhání vlasů, hřebeny a kartáče různých velikostí pro úpravu a rozčesávání vlasů, fén pro sušení, žehlička a kulma pro úpravu vlasů, barvy a chemické přípravky pro barvení a odbarvování vlasů, a také různé stylingové produkty jako jsou pěny, gely nebo vosky. Dalšími důležitými pomůckami mohou být umyvadla, zrcadla, pracovní židle a pracovní stoly pro zajištění pohodlného pracovního prostředí pro zákazníky i kadeřníky. Je také důležité mít k dispozici hygienické prostředky, jako jsou jednorázové rukavice, dezinfekční prostředky a utěrky, aby byla

zachována čistota a hygiena prostředí. Učební pomůcky lze rozdělit do následujících 4 základních kategorií:

### **8.1.1 Přístroje**

Mezi základní přístroje používané ve výcviku patří sušící helmy, klimazon, fén, kulmy kónická, klasická či klešťová, eliptická, trojkulma, žehličky na vlasy, elektrický strojek, atd.

### **8.1.2 Nářadí**

Hřeben patří mezi nejdůležitější učební pomůcku. Mohou být vyrobeny z různých materiálů, většinou z tvrdé pryže, plastu, rohoviny nebo kovu. Existují různé druhy hřebenů například řídkozubý, univerzální, výtrátový, na vodovou ondulaci, se špičkou, s jehlou, tupírovací, vidličky, atd. Kartáče jsou určeny k úpravě účesu, na vysoušení nebo masážní kartáče. Další nezbytnou pomůckou jsou nůžky na stříhání vlasů, které se vyrábějí v různých velikostech a provedeních, z nerezové oceli. Zároveň se i cena nůžek může pohybovat v rozmezí několika tisíc až desítek tisíc, dle kvality nůžek. Mezi standardní typy nůžek patří například nůžky na stříhání, efilační nůžky. Dalším nářadím je břitva na holení, efilační břitva na seřezávání vlasů nebo oprašovátko, rozprašovač na vlasy, skřípce, pláštěnka na barvení, štětec na barvení, natáčky na vodovou ondulaci (natáčky různé druhy plastové, kovové, ohebné papiloty, termo natáčky, molitanové, spirálové), pinetky malé hliníkové, síťka na natáčky, natáčky na preparaci vlasů (průtokové, papiloty, spirálové), papírky na trvalou, igelitová čepice, štětec na holení, miska na vodu, oboustranný kartáč, plastové tyčinky nebo jehly, igelitová čepice.

### **8.1.3 Materiál**

Materiál používaný v kadeřnickém výcviku slouží hlavně k očištění a péči o vlasy a vlasovou pokožku, případně k úpravě či barvení vlasů. K mytí vlasů jsou používány šampony, péče o vlasy je zastoupena například kondicionérem, balzámem, sérum, maskou, přípravky před teplem, k péči o pokožku se používají vlasové vody a tonika, na styling tužidla, gely, vosky, pomády, pasty,

gumy, laky, oleje, lesky, tónování pěny, krémy, šampony, kolorace – přelivy, odbarvování melírovací prášek, oxidant , k barvení barvy, oxidanty, k preparaci preparační roztok, fixatér, mýdlo, gel, pěna na holení, kolínská voda, krém po holení, pudr, dezinfekce pro holení. Materiál má opět širokou škálu cen od položek za pár stokorun až po přípravky v řádech tisícikorun.

#### **8.1.4 Pomůcky-ochranné prádlo**

Při používání jakýkoli pomůcek či materiálu je třeba myslet i na ochranné pomůcky jak pro kadeřníka, tak pro zákazníka jako třeba ručník, pláštěnka na stříhání, velká plátěná pláštěnka, malý plátěný ubrousek, jednorázový ubrousek na podhlavník, krepeový papír, ochranné rukavice, krém na pokožku, vinutou vatu.

## 9 Vlastní šetření

Dotazníkové šetření proběhlo na Střední odborné škole COP a G v Praze 9, kde působím jako učitelka, v období 8.-19.1.2024. Do šetření se zapojilo celkem 5 učitelek odborného výcviku, viz. příloha č. 3 a 8 žáků z druhých a třetích ročníků oboru kadeřník, viz. příloha č. 4. Cílem tohoto šetření bylo získání zpětné vazby a sběr názorů na efektivitu materiálních didaktických pomůcek používaných ve výuce odborného výcviku. Tato metoda poskytuje rychlý a přehledný přístup k hodnocení využití pomůcek ve výuce a umožňuje identifikovat oblasti, které lze vylepšit nebo upravit.

### 9.1 Charakteristika místa šetření

Dotazníkové šetření bylo provedeno na škole COP a G v Praze. Tato škola má bohatou historii, byla spuštěna 1.zářím 1950, jako Středisko pracujícího dorostu, při ČKD Stalingrad, 23.4.1994 byla jmenována fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. 1.7.2016 sloučení se SOU služeb, Praha 9, Novovysočanská 5 a od 1.9. 2022 nese škola název: Střední odborná škola-centrum odborné přípravy a Gymnázium /SOŠ- COP a G

Adresa: Poděbradská179/1, Praha 9, Vysočany, 190 00, [www.COPaG.cz](http://www.COPaG.cz)

Telefon: [+420 266 039 035](tel:+420266039035)

Email: : [copth@copth.cz](mailto:copth@copth.cz)

„Jednotlivé obory studia:

Obory vzdělání zakončené výučním listem

- Autoelektrikář
- Automechanik
- Elektrikář - silnoproud
- Chemik
- Kadeřník
- Krejčí - dámské oděvy

- Mechanik elektronických zařízení se zaměřením na zabezpečovací techniku
- Umělecký rytec
- Výrobce kožedělného zboží
- Zlatník a klenotník

Obory vzdělání zakončené maturitní zkouškou

- Autoelektronika a diagnostika vozidel
- Farmaceutický chemik
- Fotograf
- Gymnázium
- Kosmetické služby
- Management obchodu a služeb
- Mechanik elektronik - organizační a výpočetní technika
- Mechanik silnoproudých zařízení
- Veřejnosprávní činnost

Nástavbové studium

- Elektronické systémy automobilů
- Podnikání“

(COPaG, 2024).

### **9.1.1 Dotazníkové šetření – otázky pro učitele Odborného výcviku**

- 1) Proč jsou materiálně didaktické pomůcky (MDP) důležité při výuce odborného výcviku (OV)?
- 2) Jak často používáte MDP na OV?
- 3) Je dostačující množství a různorodost MDP pro výklad a instruktáž tématu na OV?
- 4) Která pomůcka vám k vaši práci učitele OV chybí?



- 5) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?
- 6) Kterou MDP byste zvolili k rozvoji dovedností?
- 7) Sleduje vaše škola trendy při nákupu MDP na OV?

### **9.1.2 Dotazníkové šetření – otázky pro studenty oboru kadeřník**

- 1) Jak často na OV používáte MDP?
- 2) Chápete výklad a instruktáž témat na vašem OV díky množství a různorodosti MDP lépe?
- 3) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?
- 4) Dostanete se díky vaší škole na OV k novým, aktuálním MDP?
- 5) Je nějaká MDP, která vám chybí na OV?
- 6) Kterou MDP považujete za nejlepší a kterou naopak za zbytečnou?

## **9.2 Realizace dotazníkového šetření**

Dotazníkové šetření bylo realizováno v období 8.1. - 19.1.2024 na škole COPaG, konkrétně na školním výcviku oboru kadeřník ve školních provozovnách. 5 učitelům odborného výcviku a 8 žákům z druhého a třetího ročníku byl rozdán tištěný dotazník na odborném výcviku, který dotazovaní vyplnili a hned odevzdávali zpět. Ze získaných odpovědí od učitelů a žáků se provedlo zpracování výsledků dotazníku. Závěry a výsledky byly postupně zpracovány, sumarizovány a vyhodnoceny. Všechny dotazníky viz. přílohy.

## **9.3 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření**

### **9.3.1 Shrnutí dotazníkového šetření od učitelů odborného výcviku**

Bylo osloveno 5 učitelů odborného výcviku. Učitelé odpovídali na 7 otázek. Učitelé odborného výcviku byli s různou délkou vyučující praxe a různého věku. Všichni respondenti byly ženy. Otázky se týkaly důležitosti a dostatečnosti materiálně didaktických pomůcek při OV, jejich četnost používání a zda jsou náležitě různorodé. Vyjádřilo se 100% respondentek.

Na otázku, proč jsou materiálně didaktické pomůcky (MDP) důležité při výuce odborného výcviku (OV), vyučující uvedly, že žáci pomocí MDP lépe pochopí výuku a dokáží si lépe představit daný úkon a učitelů usnadňují výklad. Další otázka byla na časté používání MDP na OV. Všechny dotazované uvedly, že je žáci používají každý den na OV. Třetí otázka se týkala dostačujícího množství a různorodosti MDP pro výklad a instruktáž tématu na OV. Učitelky OV uvedly, že na jejich pracovištích OV mají v dostačujícím množství a různé pomůcky, i od více kadeřnických značek. Čtvrtá otázka se zaměřila na konkrétní pomůcky, které chybí k práci učitele na OV. Tři z pěti dotazovaných odpovědělo, že jim chybí interaktivní tabule. Další otázka mířila na MDP, která vyučujícím přijde na OV nejdůležitější. Většina dotázaných se shodla, že nejdůležitější jsou nůžky a hřeben a také převažovala cvičná hlava. Šestá otázka se týkala pomůcky důležité k rozvoji dovedností. V odpovědi na tuto otázku opět dominuje interaktivní tabule nebo kadeřnické nástroje a pomůcky s kterými se pracuje rukama. Poslední otázka se zaměřila na danou školu a její sledování trendů v nákupu MDP na OV. Všechny respondentky uvedly, že jejich škola sleduje nové aktuální trendy a pořádá pro svoje učitele OV školení v jejich oboru.

V odpovědích učitelů OV panovala shoda na důležitost používání základních pomůcek jako hřeben a nůžky. Dle odpovědí respondentek škola je schopna udržet stávající trendy při nákupu MDP na OV. Jedním ze zmiňovaných nedostatků je malá možnost žáků procvičovat v praxi, kdy není dostatek modelů a modelek resp. zákazníků a tudíž žáci nejsou vystaveni různým scénářům, které vycházejí z praxe.

### **9.3.2 Shrnutí dotazníkového šetření od žáků oboru kadeřník**

Žáci odpovídali na 6 otázek. Žáci byli z tříd druhého a třetího ročníku dané školy, obor kadeřník.

V první otázce žáci odpovídali, jak často používají MDP na OV. Všechny odpovědi se shodly na každodenním používání MDP. Druhá otázka se ptala žáků, jestli díky množství a různorodosti MDP lépe chápou výklad a instruktáž na OV. Většina jich odpověděla, že díky pomůckám lépe pochopí dané téma.

Na nejdůležitější MDP na OV z jejich pohledu, se ptala třetí otázka. Většina respondentů odpověděla hřebem a nůžky. V další otázce odpovídali na to, jestli se díky škole dostanou na OV k aktuálním MDP. Z větší části si žáci myslí, že ano. Pátá otázka se zaměřila na MDP, která, pro ně, chybí na OV. Opět většina odpověděla, že zatím mají vše, co potřebují ke své práci. A v poslední otázce byl položen žákům dotaz, kterou MDP považují za nejlepší a naopak, kterou za zbytečnou. Velká část odpovědí se shoduje, že žádná pomůcka není zbytečná a za nejlepší pomůcku hojně jmenovali nůžky s hřebem nebo elektrický strojek.

#### **9.4 Celkové zhodnocení dotazníkového šetření**

Dva dotazníky, pro učitele a žáky. Dva dotazníky ze dvou pohledů, vyučujícího a učící ho se. V obou dvou dotaznících respondenti odpovídali na podobné otázky. Na otázky týkající se materiálně didaktických pomůcek na odborném výcviku oboru kadeřník. Z celkového vyhodnocení vyplývá, že materiálně didaktické pomůcky jsou velice důležité při výuce odborného výcviku. Jak k lepšímu, tak i k rychlejšímu pochopení výuky. Žáci si dokáží vše lépe představit a snadněji zapamatovat, díky zapojení více smyslů při výuce. I učitelům usnadňují pomůcky výklad a lépe se demonstruje daný úkon. MDP učitelé i žáci používají každý den. Jejich množství, rozmanitost i aktuálnost jsou dostačující pro obě skupiny, jak ke kvalitnímu výkladu učiva, tak k pochopení a následnému procvičování, zdokonalování a osvojení dané činnosti žáky. Pro obor kadeřník je nejdůležitější pomůckou kadeřnické nářadí, nůžky a hřeb. Z pohledu vyučujících některým chybí interaktivní tabule, kde by mohli žákům dopodrobna demonstrovat třeba technologické postupy stříhu, které by si následně studenti mohli nacvičovat buď sami na sobě nebo na cvičné hlavě, která se také ukazuje jako velice potřebná pomůcka na OV. V dotazníku se respondenti vyjádřili, že jejich škola sleduje novinky na trhu a nemají problém s jejich nákupem na učebny odborného výcviku. Velice důležitou součástí kvalitní výuky je též vzdělávání učitelů OV. Každý učitel, nejen odborného výcviku, by se měl sebevzdělávat, ale i škola by měla mít za cíl ve svých řadách profesionály, kteří jdou s novými trendy, kteří se nebojí

zapojit do výuky inovativní prvky a propojit je s osvědčenými způsoby vyučování odborných praxí. Proto školy volí pro svoje učitele různá školení a také nabízejí učitelům možnost zvyšování kvalifikace v jejich oboru.

## 10 Vlastní doporučení

Pro školy, které nabízejí vzdělání odborných předmětů, je jedna z nejdůležitějších věcí mít profesionály, učitele odborného výcviku, kteří jsou vzdělání jak po stránce pedagogické, tak po stránce odborné. Nic, žádná technika, nemůže zastoupit učitele odborného výcviku. Nikdo nemůže žákům poradit, naučit, předvést životní zkušenosti z oboru. Formování vztahů s žáky je také velmi důležitá složka ve vzdělávání a působení na žáka. Zájem o žáka, empatie, humor, vše dopomáhá k příjemné atmosféře na pracovišti a tím i příjemné spolupráci mezi učitelem a žákem. Nedílnou součástí odborné praxe jsou odborné učebny, které jsou vybavené pro určitou činnost vším potřebným zařízením a různými materiálně didaktickými pomůckami, co žák ke svému nácviku činnosti potřebuje. Tyto učebny jsou postaveny tak, aby si žák přišel jako v reálné provozovně a jeho odborný výcvik se podobal pracovní činnosti v provozu. Pro žáky je praktická zkušenost nepřenosná a pro jejich další profesní úspěch přínosná. Materiálně didaktické pomůcky jsou nedílnou součástí každé školní učebny a žáci je používají každý den na svém odborném výcviku. Ve výchovně vzdělávacím procesu jim pomáhají osvojit dovednosti, vědomosti, znalosti a návyky v souladu s učebními osnovami. Být otevřený k moderním pomůckám a zároveň respektovat tradiční klasické nástroje, je směr, jak obohatit výuku a oslovit různé typy žáků. Pro začínající učitele bych doporučila využívání rozmanitých pomůcek na odborném výcviku, které vede k posílení představitosti a lepšímu porozumění tématu. Různé učební styly a metody mohou podporovat aktivní účast a kreativitu žáků.

Z analýzy dotazníkového šetření vyplývá, že ani učitelé odborného výcviku, ani žáci nemají problém s materiálně didaktickými pomůckami. Učitelé vyjádřili spokojenost, jak s množstvím, tak s různorodostí, aktuálností pomůcek. Jejich škola nezaostává v nákupu nových. Jediná interaktivní tabule chybí učitelům pro názornější výklad, lepší pochopení a fixaci učiva a podrobnější ukázky technologických postupů, různých prezentací, videí, aj. Jedna z pomůcek, která je vícekrát zmiňována je cvičná hlava. Na této pomůcce žáci nacvičují různé postupy stříhu, natáčení trvalé nebo vodové ondulace, foukání, aj.

Několik učitelek odborného výcviku se zmínilo, že žákům chybí reální živí zákazníci nebo modelové. Jestliže je škola schopna opatřit učitelům školení, dbá na to, aby se sebevzdělávali v oboru, s pomůckami ani vybaveností provozoven není problém, tak jediným úskalím v oboru kadeřník jsou zákazníci, zvláště u nižších ročníků. Žáci můžou vidět postupy, nacvičovat sami na sobě, ale nejlepším učením je praxe a tu nejvíce procvičí na zákaznících, kteří budou v hojném množství navštěvovat školní provozovny a žáci den co den přijdou do styku s různými typy vlasů, kvalitou, délkou. Tím se také žáci cvičí v komunikaci se zákazníkem, protože každý zákazník je originál a čím více se žáci setkají s reálnou situací, budou lépe vybaveni do budoucího povolání.

Po zhodnocení všech aspektů bych doporučila větší propagaci školních provozoven, jak na sociálních sítích, tak v místě provozovny. Formou letáků do schránek, jedna z možností je nabízená roznáška od České pošty, inzerátu v místním periodiku, tak třeba v nabízení služeb v blízkém domově důchodců.

## ZÁVĚR

Cílem předložené bakalářské práce bylo zmapování učebních pomůcek ve výuce odborného vzdělávání, analýza didaktických technik, představení účelových zařízení odborných škol a financování učebních pomůcek. Praktická část se zaměřila na odborný výcvik oboru kadeřník a představila využívání učebních pomůcek. Pro práci byl vytvořen dotazník, na který odpovídali jak vyučující odborného výcviku, tak několik žáků oboru kadeřník. Otázky v dotazníkovém šetření se týkaly materiálně didaktických pomůcek na odborném výcviku. Jejich využití, množství, aktuálnost, aj. Z dotazníku vyplynulo, že jsou učební pomůcky klíčové pro porozumění a efektivní výuku v daném oboru. Byla představena velká škála materiálně didaktických pomůcek. Tím se také potvrdilo, že odborné praxe jsou pro žáky důležité, že účast na odborném výcviku je klíčová pro získání kadeřnických dovedností, pomocí názorných instruktáží, cvičení a neustálím opakováním s pomocí materiálně didaktických pomůcek. Tato praxe je důležitá pro připravenost žáků na samostatné působení v oboru. Škola COPaG, na které probíhalo šetření, se nepotýká s finančním nedostatkem peněz na pomůcky, ani s neochotou doprát učitelům další vzdělávání, ani nedostatkem kvalitních učitelů OV. Nejvíce palčivé téma jsou zákazníci u žáků nižších ročníků oboru kadeřník, kteří by navštěvovali školní provozovny. Každý zákazník má jiná přání a potřeby, a kadeřnice/kadeřník by měl být schopen tyto přání splnit. Tato praxe je důležitá pro připravenost žáků na samostatné působení v oboru.

Povolání kadeřnice vyžaduje odborné dovednosti, představivost, kreativitu, nebát se nových výzev, ale i zodpovědnost. Je to řemeslo, které vyžaduje cit pro estetiku a také schopnost komunikovat. Hlavním a nejdůležitějším, co kadeřník potřebuje ke své práci je mít rád tohle řemeslo, bez toho nikdo dobrý kadeřník nebude.

„Když není práce protkaná láskou, je zbytečná.“

Matka Tereza

## SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

### MONOTEMATICKÉ PUBLIKACE

ČAPEK, Robert. Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnoticích metod. Pedagogika (Grada). Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-3450-7.

HULSKEN, Margot. Příručka pro kadeřnice. Sobotáles, 2006. ISBN 80-86706-12-5.

CHROMÝ, Jan. Materiální didaktické prostředky v informační společnosti. Komunikace a média. Praha: Verbum, 2011. ISBN 978-80-904415-5-2.

KOLÁŘ, Zdeněk. Výkladový slovník z pedagogiky: 583 vybraných hesel. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3710-2.

MAŇÁK, Josef. Nárys didaktiky: pro posluchače fakult pedagogických. Brno: Masarykova univerzita, 1990.

Odborný výcvik obor kadeřník, pro učitele 1.ročníku, COPaG, - Centrum odborné přípravy a Gymnázium Vysočanská 179, Praha 9

POLÍVKA; KOMENDOVÁ; VALÁŠEK a PECH. Technologie 1 pro učební obor Kadeřník. INFORMATORIUM, spol. s r.o., 2010. ISBN 9788073330798.

PRŮCHA, Jan; WALTEROVÁ, Eliška a MAREŠ, Jiří. Pedagogický slovník. 6., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-647-6.

RAMBOUSEK, Vladimír. Materiální didaktické prostředky. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2014. ISBN 978-80-7290-664-2.

SLAVÍK, Milan. Vysokoškolská pedagogika. Pedagogika (Grada). Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4054-6.

SLAVÍK, Margot; HUSA a MILLER. Materiální didaktické prostředky a technologie jejich využívání. Česká zemědělská univerzita v Praze, 2007. ISBN 978-80-213-1705-5.



## ELEKTRONICKÉ ZDROJE

COPaG. Online. COPaG. 2024. Dostupné z: <https://www.copag.cz/>. [cit. 2024-03-03]

HASHIM, Mohamad Hisyam Mohd. Using Technology and Instructional E-Material among Technical Teacher and Student into Teaching and Learning: A Qualitative Case Study. International Education Studies [online]. 2015, 8(3), 175-180 [cit. 2023-10-18]. ISSN 19139020. Online. Researgate. 2015. Dostupné z: [https://www.researchgate.net/publication/276397029\\_Using\\_Technology\\_and\\_Instructional\\_E-Material\\_among\\_Technical\\_Teacher\\_and\\_Student\\_into\\_Teaching\\_and\\_Learning\\_A\\_Qualitative\\_Case\\_Study](https://www.researchgate.net/publication/276397029_Using_Technology_and_Instructional_E-Material_among_Technical_Teacher_and_Student_into_Teaching_and_Learning_A_Qualitative_Case_Study). [cit. 2024-03-03].

Chcete si odečíst sponzorství z daní? Online. Taurus club. 2020. Dostupné z: <https://www.taurusclub.cz/blog/chcete-si-odecist-sponzorstvi-z-dani/>. [cit. 2024-03-05].

Inspirace k pořízení digitálních učebních pomůcek. Online. Edu.cz. 2022. Dostupné z: <https://www.edu.cz/inspirace-k-nakupu-digitalnich-pomucek/>. [cit. 2024-03-05].

NĚMEJC, Karel, Jiřina SNĚHOTOVÁ, Kateřina TOMŠÍKOVÁ, Jiří ŠEDIVÝ a Lucie TURZOVÁ. Evaluation of the Use of Visualization in Education at Secondary Vocational Schools: Teaching Aids and their Didactic Efficiency. In: ICERI2020 Proceedings 13th International Conference of Education, Research and Innovation. Sevilla: IATED Academy, 2020, s. 8277-8286. Dostupné z: doi:10.21125/iceri.2020.1844

Školská legislativa edu.cz > Dokumenty > Školská legislativa Zákony. Online. Edu.cz. 2022. Dostupné z: <https://www.edu.cz/dokumenty/skolska-legislativa/>. [cit. 2024-03-05].

Vývoj vzdělávacích technologií. Online. Perpetuum vzdělávání bez hranic. 2017. Dostupné z: <https://perpetuum.cz/2017/02/vyvoj-vzdelavacich-technologii/>. [cit. 2024-03-03].

Zákon č. 561/2004 Sb. Online. Zákon pro lidi. 2010. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561#cast4>. [cit. 2024-03-03]

## **SEZNAM ZKRATEK**

COPaG	Centrum odborné přípravy a Gymnázium
DUP	Digitální učební pomůcky
ICT	Informační a komunikační technologie
MDP	Materiálně didaktické pomůcky
OV	Odborný výcvik
SOU	Střední odborné učiliště

## **SEZNAM PŘÍLOH**

Příloha č. 1 - Dotace vyučovacích a odborných hodin z hlediska ŠVP

Příloha č. 2 - Efektivní využití učebních pomůcek ve výuce

Příloha č. 3 - Dotazník pro studenty oboru kadeřník

Příloha č. 4 - Dotazníkové šetření – otázky pro učitele OV

**Příloha č. 1 - Dotace vyučovacích a odborných hodin  
z hlediska ŠVP**

Povinné vyučovací předměty	Počet týdenních vyučovacích hodin			
	1.	2.	3.	celkem
Český jazyk a literatura	2	2	2	6
Cizí jazyk	2	2	2	6
Občanská nauka	1	1	1	3
Fyzika	1	0	0	1
Chemie	1	0	0	1
Biologie a ekologie	1	0	0	1
Matematika	1	1,5	1,5	4
Tělesná výchova	1	1	1	3
Informační a komunikační technologie	1	1	1	3
Ekonomika	0	0	2	2
Materiály	2	1,5	1	4,5
Technologie	3	3	2	8
Zdravověda	1	1	0,5	2,5
Výtvarná výchova	1	1	1	3
Psychologie	0	1	1	2
Odborný výcvik	15	17,5	17,5	50
<b>Celková týdenní hodinová dotace</b>	<b>33</b>	<b>33,5</b>	<b>33,5</b>	<b>100</b>

## **Příloha č. 2 - Efektivní využití učebních pomůcek ve výuce**

**Příprava na praktickou vyučovací jednotku z předmětu „Odborný výcvik“**

**Obor vzdělávání:** COPTH, Novovysočanská 501/5, 190 00 Praha 9 –  
Vysočany

**Ročník:** 1. ročník

**Místo výkonu vyučovací jednotky:** Školní kadeřnický salon

**Tematický celek:** Stříhání vlasů

**Téma:** Tupý střih

**Časová dotace:** 6 hodin

**Vzdělávací cíle:**

Žák bude schopen založit prádlo na stříhání vlasů.

Žák se naučí používat pracovní nástroje.

Žák bude schopen vytvořit tupý střih a bude znát jeho technologický postup.

**Výchovné cíle:**

Žák si uvědomuje dodržování BOZP.

Žák dokáže dodržovat pořádek na pracovišti.

Žák je schopen přijímat pokyny, rady a hodnocení ze strany jiných.

**Forma výuky:** praxe, odborný výcvik

**Použité metody ve vyučovací jednotce:** Verbální metoda – výklad, Názorná metoda- instruktáž, pozorování, nácvik

**Materiální prostředky:** Pomůcky – ručník, ochranná pláštěnka, hřeben, skřipce, nůžky

**Mezipředmětové vztahy:** Odborné kreslení, Technologie, Zdravověda

**Průřezová témata:** Člověk a svět práce

### Schéma vyučovací jednotky:

07:30 hod - 08:00hod	<p>Žáci přicházejí na odborný výcvik. Učitel se přivítá s žáky, zkontroluje docházku, zapíše absenci.</p> <p>Učitel zkontroluje zdravotní stav žáků, pracovní oblečení a obuv, kontrola vlasů (svázané do culíku), kontrola nehtů (krátké a nenalakované), ruce bez prstýnků a hodinek.</p> <p>Učitel seznámí žáky se zásadami dodržování BOZP.</p>
08:00 hod - 08:30 hod	<p>Učitel seznámí žáky s denním programem odborného výcviku.</p> <p>Učitel sdělí cíle výuky: Rozdělení vlasů na tupý střih, nácvik tupého střihu.</p> <p>Učitel sdělí žákům informace o nově získaných vědomostech, vysvětlí důležitost ovládnutí tohoto úkonu v praxi.</p> <p>Učitel sdělí žákům témata k opakování - pokládaná vlna zakončená kroužkováním.</p> <p>Učitel rozdělí žáky do dvojic, které budou navzájem na sobě provádět nácvik pokládané vlny, rozdělení vlasů, nácvik tupého střihu.</p>
08:30 hod - 09:30 hod	<p>Žáci se opakovaným procvičováním pokládané vlny, zdokonalují.</p> <p>Žáci si ve dvojicích navzájem na sobě nacvičují dané úkony a tím dochází k postupné fixaci.</p>
09:30 hod - 09:45 hod	Přestávka
09:45 hod - 10:15 hod	<p>Učitel verbálně rozebere pracovní postup, přičemž předvádí názornou instruktáž a navazuje na dovednosti z minulých odborných výcviků.</p> <p>Učitel žáky upozorní na časté chyby, které se vyskytují při nácviku dovednosti.</p> <p>Učitel připomene bezpečnost práce a zásady hygieny.</p>
10:15 hod - 11:15 hod	<p>Žáci nacvičují činnost v rozdělených dvojicích, žáci napodobují činnost učitele a tím se učí pracovnímu postupu dané činnosti.</p> <p>Učitel prochází mezi žáky, pozoruje a při špatném provádění, upozorňuje žáky na chybný postup a názorně žákům ukazuje správný postup, náprava chyb.</p>
11:15 hod - 11:45 hod	Oběd
11:45 hod - 13:15 hod	<p>Žáci nacvičují danou činnost, dvojice se vymění.</p> <p>Učitel opět prochází mezi žáky a pozoruje a kontroluje žáky.</p>

13:15 hod - 13:30 hod	Žáci si uklidí svoje pracovní místo, připraví provozovnu na další odborný výcvik.
13:30 hod - 14:00 hod	Učitel verbálně shrne učivo dne. Učitel hodnotí pracovní činnost a kázeň žáků. Učitel seznámí žáky s programem příštího odborného výcviku. Rozloučení.



### **Příloha č. 3 – Dotazník pro studenty oboru kadeřník**

#### Student 1

1) Jak často na OV používáte MDP?

S1: Každý den, co jsme na praxích.

2) Chápete výklad a instruktáž témat na vašem OV díky množství a různorodosti MDP lépe?

S1: Ano.

3) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

S1: Hřeben a nůžky. Pro všechny úkony jsou důležité jiné pomůcky, nedá se zhodnotit.

4) Dostanete se díky vaší škole na OV k novým, aktuálním MDP?

S1: Ano

5) Je nějaká MDP, která vám chybí na OV?

S1: Ne, nechybí mi nic.

6) Kterou MDP považujete za nejlepší a kterou naopak za zbytečnou?

S1: Nic není zbytečné.

#### Student 2

1) Jak často na OV používáte MDP?

S2: Při každém úkonu

2) Chápete výklad a instruktáž témat na vašem OV díky množství a různorodosti MDP lépe?

S2: Ano chápu.

3) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

S2: Hřeben, nůžky.

4) Dostanete se díky vaší škole na OV k novým, aktuálním MDP?

S2: Ano.

5) Je nějaká MDP, která vám chybí na OV?

S2: Žádná.

6) Kterou MDP považujete za nejlepší a kterou naopak za zbytečnou?

S2: Nejlepší je hřeben a nůžky. Zbytečná asi žádná.

### Student 3

1) Jak často na OV používáte MDP?

S3 : Pořád

2) Chápete výklad a instruktáž témat na vašem OV díky množství a různorodosti MDP lépe?

S3: Jo chápu.

3) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

S3: Nůžky, umělá hlava.

4) Dostanete se díky vaší škole na OV k novým, aktuálním MDP?

S3: Ano

5) Je nějaká MDP, která vám chybí na OV?

S3: Ne

6) Kterou MDP považujete za nejlepší a kterou naopak za zbytečnou?

S3: Nůžky, hřeben. Zbytečná pomůcka-natáčky na vodovou.

### Student 4

1) Jak často na OV používáte MDP?

S4: MDP používám furt, každý OV

2) Chápete výklad a instruktáž témat na vašem OV díky množství a různorodosti MDP lépe?

S4: Ano, MDP mi pomáhá lépe.

3) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

S4: Hřeben a nůžky.

4) Dostanete se díky vaší škole na OV k novým, aktuálním MDP?

S4: To si nemyslím, protože nám je xkrát řeknou, ale spíš říkají ty samé.

5) Je nějaká MDP, která vám chybí na OV?

S4: Asi žádná.

6) Kterou MDP považujete za nejlepší a kterou naopak za zbytečnou?

S4: Zbytečná- žádná, nejlepší- hřebeny a nůžky.

#### Student 5

1) Jak často na OV používáte MDP?

S5: Každý den.

2) Chápete výklad a instruktáž témat na vašem OV díky množství a různorodosti MDP lépe?

S5: Někdy ano, někdy ne.

3) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

S5: Nůžky, hřebeny, skřípce, pláštěnky.

4) Dostanete se díky vaší škole na OV k novým, aktuálním MDP?

S5: Jo, spíš jo.

5) Je nějaká MDP, která vám chybí na OV?

S5: Kvalitní šampony.

6) Kterou MDP považujete za nejlepší a kterou naopak za zbytečnou?

S5: Hřeben matador.

#### Student 6

1) Jak často na OV používáte MDP?

S6: Na praxích každý den.

2) Chápete výklad a instruktáž témat na vašem OV díky množství a různorodosti MDP lépe?

S6: Ano, paní mistrová nám vysvětluje.

3) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

S6: Hřeben

4) Dostanete se díky vaší škole na OV k novým, aktuálním MDP?

S6: Ano

5) Je nějaká MDP, která vám chybí na OV?

S6: Zatím ne.

6) Kterou MDP považujete za nejlepší a kterou naopak za zbytečnou?

S6: Nejlepší- matador. Zatím nevidím něco zbytečné.

#### Student 7

1) Jak často na OV používáte MDP?

S7: Pořád.

2) Chápete výklad a instruktáž témat na vašem OV díky množství a různorodosti MDP lépe?

S7: Naprosto.

3) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

S7: Hřeben.

4) Dostanete se díky vaší škole na OV k novým, aktuálním MDP?

S7: Možná.

5) Je nějaká MDP, která vám chybí na OV?

S7: Tady je vše, co potřebuji ke své práci.

6) Kterou MDP považujete za nejlepší a kterou naopak za zbytečnou?

S7: Nejlepší- strojek, nejhorší- natáčky.

#### Student 8

1) Jak často na OV používáte MDP?

S8: Pořád.

2) Chápete výklad a instruktáž témat na vašem OV díky množství a různorodosti MDP lépe?

S8: Ano chápu.

3) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

S8: Nůžky, fén, štětec na barvení.

4) Dostanete se díky vaší škole na OV k novým, aktuálním MDP?

S8: Řekla bych že ano.

5) Je nějaká MDP, která vám chybí na OV?

S8: Takhle mi to vyhovuje.

6) Kterou MDP považujete za nejlepší a kterou naopak za zbytečnou?

S8: nejlepší- podložka na účesy, nejhorší- seřezávač.

## **Příloha č. 4 - Dotazníkové šetření – otázky pro učitele OV**

Dotazníkové šetření – otázky pro učitele OV, učitel praxe 28 let

- 1) Proč jsou materiálně didaktické pomůcky (MDP) důležité při výuce odborného výcviku (OV)?

Odpověď: MDP jsou velmi důležité pro lepší pochopení učiva. Měly by být především motivační, poznávací a důležitá je zpětná vazba.

- 2) Jak často používáte MDP na OV?

Odpověď: Určitě každý odborný výcvik.

- 3) Je dostačující množství a různorodost MDP pro výklad a instruktáž tématu na OV?

Odpověď: Určitě je, ale pokud jdeme s dobou, je vždy co vylepšovat.

- 4) Která pomůcka vám k vaší práci učitele OV chybí?

Odpověď: Rada bych využila interaktivní tabuli k výkladu technologických postupů.

- 5) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

Odpověď: Určitě jsou nejdůležitější cvičné hlavy a pro pochopení kvality vlasů trichologický přístroj.

- 6) Kterou MDP byste zvolili k rozvoji dovedností?

Odpověď: Určitě se nebát stahovat nové trendy a technologické postupy, které žáci mohou sledovat na obrazovce a následně napodobovat. Je veliká škoda, že jsou učebnice pro OV zastaralé a chybí kadeřnické časopisy.

- 7) Sleduje vaše škola trendy při nákupu MDP na OV?

Odpověď: Určitě ano, na OV pracujeme s profesionálním materiálem a čtyřikrát ročně se učitelé OV školí a učí pracovat s novým materiálem a pomůckami, aby vše mohli předat studentům.

### Dotazníkové šetření – otázky pro učitele OV, učitel praxe 6 let

- 1) Proč jsou materiálně didaktické pomůcky (MDP) důležité při výuce odborného výcviku (OV)?

Odpověď: Žáci pomocí MDP více pochopí výuku a dokáží si lépe představit daný úkon. I pro učitele jsou důležité, ulehčují výuku.

- 2) Jak často používáte MDP na OV?

Odpověď: Každý den.

- 3) Je dostačující množství a různorodost MDP pro výklad a instruktáž tématu na OV?

Odpověď: Ano

- 4) Která pomůcka vám k vaší práci učitele OV chybí?

Odpověď: Interaktivní tabule, zákazníci na provozovnách nižších ročníků a nedostatek modelů.

- 5) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

Odpověď: Cvičná hlava, hřebec a nůžky

- 6) Kterou MDP byste zvolili k rozvoji dovedností?

Odpověď: aby žáci napodobovali kadeřníka nebo učitele přes interaktivní tabuli.

- 7) Sleduje vaše škola trendy při nákupu MDP na OV?

Odpověď: Ano

### Dotazníkové šetření – otázky pro učitele OV, učitel praxe 12 let

- 1) Proč jsou materiálně didaktické pomůcky (MDP) důležité při výuce odborného výcviku (OV)?

Odpověď: MDP jsou důležité pro samotný výkon dané činnosti nebo pomocí MDP dosáhneme kvalitnějšího výsledku práce.

- 2) Jak často používáte MDP na OV?

Odpověď: MDP se používají každý den na Ov, při každém úkonu.

3) Je dostačující množství a různorodost MDP pro výklad a instruktáž tématu na OV?

Odpověď: V této chvíli máme na OV všechny MDP, které jsou potřeba pro kvalitní výuku.

4) Která pomůcka vám k vaší práci učitele OV chybí?

Odpověď: Z MDP mi nechybí žádná, pro studenty by bylo přínosné větší množství zákazníků, na kterých by mohli procvičovat své znalosti a dovednosti

5) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

Odpověď: Pro kadeřníka je nejdůležitější pomůcka nůžky a hřeben. Jako další bych zmínila cvičnou hlavu, která studentům umožňuje nácviky mnoha úkonů.

6) Kterou MDP byste zvolili k rozvoji dovedností?

Odpověď: K rozvoji dovedností by mohla přispět interaktivní tabule, kde by žáci mohli sledovat postupné kroky určitého činnosti.

7) Sleduje vaše škola trendy při nákupu MDP na OV?

Odpověď: Ano, naše škola sleduje novinky na trhu a také pořádá pro učitele OV školení v jejich oboru.

#### Dotazníkové šetření – otázky pro učitele OV, učitel praxe 2 roky

1) Proč jsou materiálně didaktické pomůcky (MDP) důležité při výuce odborného výcviku (OV)?

Odpověď: Bez MDP nelze učit jakýkoliv OV.

2) Jak často používáte MDP na OV?

Odpověď: Každý den na OV.

3) Je dostačující množství a různorodost MDP pro výklad a instruktáž tématu na OV?

Odpověď: Ano, MDP je dostačující pro kvalitní výuku OV.

4) Která pomůcka vám k vaší práci učitele OV chybí?

Odpověď: V tuto chvíli není MDP, která by mi chyběla. Nemohu počítat do MDP živé modely, ale ti nám chybí.

5) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

Odpověď: Všechny MDP jsou důležité pro práci kadeřnice.

6) Kterou MDP byste zvolili k rozvoji dovedností?

Odpověď: Všechny, s kterými musíte pracovat rukama.

7) Sleduje vaše škola trendy při nákupu MDP na OV?

Odpověď: Určitě ano.

#### Dotazníkové šetření – otázky pro učitele OV, učitel praxe 19 let

1) Proč jsou materiálně didaktické pomůcky (MDP) důležité při výuce odborného výcviku (OV)?

Odpověď: Protože je žáci používají každý den při OV

2) Jak často používáte MDP na OV?

Odpověď: Každý den.

3) Je dostačující množství a různorodost MDP pro výklad a instruktáž tématu na OV?

Odpověď: Na provozovnách máme dostačující množství MDP, od více kadeřnických značek.

4) Která pomůcka vám k vaší práci učitele OV chybí?

Odpověď: Interaktivní tabule.

5) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

Odpověď: Kadeřnické nástroje a nářadí.

6) Kterou MDP byste zvolili k rozvoji dovedností?

Odpověď: Hřebeny, nůžky, břitva, kartáče, natáčky atd.

7) Sleduje vaše škola trendy při nákupu MDP na OV?

Odpověď: Ano.



Dotazníkové šetření – otázky pro učitele OV, učitel praxe 14 let

1) Proč jsou materiálně didaktické pomůcky (MDP) důležité při výuce odborného výcviku (OV)?

Odpověď: Zkvalitnění výuky, lepší seznámení s náradím a pomůckami pro daný obor.

2) Jak často používáte MDP na OV?

Odpověď: Určitě každý den.

3) Je dostačující množství a různorodost MDP pro výklad a instruktáž tématu na OV?

Odpověď: Určitě ano

4) Která pomůcka vám k vaší práci učitele OV chybí?

Odpověď: Interaktivní tabule-pro instruktážní videa, ukázky k danému tématu.

5) Která MDP je z vašeho pohledu pro OV nejdůležitější?

Odpověď: Pro můj obor nůžky a hřeben.

6) Kterou MDP byste zvolili k rozvoji dovedností?

Odpověď: Cvičná hlava

7) Sleduje vaše škola trendy při nákupu MDP na OV?

Odpověď: Ano, určitě.